

А. С. Хаврусь

Нечуя-Левицького І. С. Літературно-меморіальний музей

НЕЧУЯ-ЛЕВИЦЬКОГО І. С. Літературно-меморіальний музей Засн. на громад. засадах 1960 у смт Стеблів (нині Звенигород. р-ну Черкас. обл.). 1966, після відновлення будинку Левицьких, в якому родина жила 1852–1904, у 5-ти залах влаштовано нову експозицію нар. музею. Від 1968 – філія Черкас. краєзн. музею із сучас. назвою; від 1994 – у складі Корсунь-Шевченків. істор.-культур. заповідника. На фасаді музею встановлено мемор. дошку з барельєфом І. Нечуя-Левицького (скульптор В. Крючков), а на тер. садиби письменника споруджено йому пам'ятник (скульптор Г. Кальченко, арх. А. Ігнащенко). Осн. види діяльності музею: н.-д., наук.-експозиц., наук.-освітня та видавн. робота; комплектування, облік і збереження фондів (понад 3000 од.). Експозицію, створ. за концепцією фундатора музею С. Хавруся (до 2014 – зав.) та худож. проектом Є. Шатілова, відкриває мемор. кімната, в якій розповідається про родину Левицьких, у наступ. 2-х залах – про дит. і юнац. роки І. Нечуя-Левицького, а також про навч. й початок його пед. та твор. діяльності. На чільному місці – метрич. запис у церк. книзі, виконаний батьком письменника, який був парафіял. священником Преображен. церкви; експоновано прижиттєві вид. творів письменника: повісті «Дві московки», «Микола Джеря», «Кайдашева сім'я», «Бурлачка», роман «Хмари» та ін. У 4-й кімнаті відтворено інтер'єр робочого кабінету письменника у київ. квартирі: на столі – письмове срібне приладдя з 4-х предметів, на етажерці – книги, альбоми тощо, над столом і роялем – портрет Т. Шевченка, муляжні копії вітал. адрес, телеграм, картин, на центр. стіні – сріб. вінок із написом: «Івану Семеновичу Левицькому (Нечую), славному українському письменникові, романісту й повістяру, в день його 35-літньої праці на рідній ниві – від артистів українського театру Карпенка-Карого, Садовського і Саксаганського. Слава і честь!». Остан. зал присвяч. вшануванню пам'яті І. Нечуя-Левицького в Україні та за кордоном. У музеї розгорнуто виставки: «Рідний край І. Нечуя-Левицького», «Адам Міцкевич у Стеблеві», «Стеблівець Василь Авраменко – провідний балетмейстер української діаспори Канади і США».

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Хаврус С. Стеблівський будинок-музей І. С. Нечуя-Левицького: Путівник. Дн., 1971;
2. Стеблівський будинок-музей І. С. Нечуя-Левицького: Буклет. К., 1971;
3. 1980;
4. Хаврус С. Стеблів: Істор.-краєзн. нарис. Дн., 1972;
5. Його ж. Нечуєва оселя на березі Росі: Літ.-краєзн. розвідки. Чк., 2004.

Бібліографічний опис:

Нечуя-Левицького І. С. Літературно-меморіальний музей / А. С. Хаврусь // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-72010>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).